WARIES MISDAADREEKS · Nº 120

Boekenkist in Zaltbommel

De kraak in Slot Loevestein

Vijf verhoren, één dossier, één vitrine die van binnen leeg was.
Vind de leugen.

UITGEVERIJ WARIES

Inhoud

Vooraf

Begeleidende notitie 4
Hoe dit dossier werkt 5

Deel I · De nacht 6

Stuk 1 · Melding meldkamer 7
Stuk 2 · Proces-verbaal van bevindingen 9
Stuk 3 · Plattegrond van de avond 11
Stuk 4 · Draaiboek Dwaallicht Producties 12
Stuk 5 · Uit het programmaboekje 15
Stuk 6 · Bruikleenovereenkomst (uittreksel) 16
Stuk 7 · Productblad vitrine 17
Stuk 8 · Staatrapport 18
Stuk 9 · Verklaring Noor Haverkamp 19
Stuk 10 · Verklaring Kaj Dijkhuis 21

Deel II · Vijf verhoren 22

Verhoor 1 · Sander Meulendijks 23
Verhoor 2 · Gerrit Pols 30
Verhoor 3 · Thijmen Kalkman 35
Verhoor 4 · Jurriaan van Haeften 40
Verhoor 5 · Ilse Brouwer 45

Deel III · Nagekomen stukken 50

Stukken 11 tot en met 27 51

Slotdeel 72

Aan de lezer 72
Werkbladen 73
Antwoordformulier 76
Hints 78
Oplossing 82
Nawoord 87

VOORAF

Begeleidende notitie

Recherchebureau Bommelerwaard · maandag 3 november 2025, 18.50 uur

Aan: de collega die dit dossier vanavond meeneemt
Van: Fenna Ploeg, rechercheur, zaaksnummer RBW-2025-1031-07

Beste collega,

Hierbij alles wat we hebben over de verdwijning van het handschrift ‘Het Kistregister van 1621’ uit een tijdelijke vitrine in Slot Loevestein, tijdens de spookavond van vrijdag 31 oktober. Ruud Kersbergen en ik hebben er drie dagen op gezeten en we zijn het niet eens. Ruud wil verder met de theorie die iedereen vrijdagnacht al had: het handschrift is, net als Hugo de Groot in 1621, in de boekenkist het slot uit gegaan. Ik ben daar niet meer zo zeker van.

Wat we zeker weten: het slot van de vitrine is niet geforceerd, er bestaan maar twee sleutels, en vijf mensen die we hebben verhoord vertellen ons minstens één ding dat niet klopt. Een van die leugens verbergt de diefstal. De andere verbergen iets anders: gemakzucht, schaamte, geld, een droom.

Je krijgt de stukken in de volgorde waarin ze bij ons binnenkwamen. Deel I is de nacht zelf: melding, eerste bevindingen, de papieren van de organisatie en twee verklaringen die nog dezelfde nacht zijn opgenomen. Deel II zijn de vijf verhoren, woordelijk uitgewerkt van de opnames. Deel III is wat er zaterdag tot en met vandaag nog binnenkwam: uitdraaien, logboeken, mails, een pinbon.

Morgen, dinsdag 4 november om 09.00 uur, geven we de zaal vrij en wordt de vitrine gedemonteerd. Als er iets mis is met die vitrine, moeten we dat vóór negen uur weten.

Lees met een potlood. Kijk naar tijden, nummers en wie wat zegt over wie. En vertrouw niemand die het verhaal van Hugo de Groot te mooi vindt passen.

Fenna

VOORAF

Hoe dit dossier werkt

U leest een politiedossier. Er staat geen verteller tussen u en de stukken: u krijgt verklaringen, formulieren, logboeken en vijf verhoren die woord voor woord zijn uitgetypt. De vraag is niet alleen wie het gedaan heeft, maar vooral: **wie liegt waarover?**

> **De spelregel.** In elk van de vijf verhoren (deel II) staat ten minste één bewering die u met de andere stukken uit dit dossier kunt weerleggen. Dat zijn de leugens. Niet elke leugen maakt iemand tot dief. Wie het handschrift heeft weggenomen, vindt u door de leugens naast elkaar te leggen en ze tegen de tijden, sleutels en sporen te houden.
>
> **Alles staat in het boek.** U hebt geen voorkennis nodig over Hugo de Groot, Loevestein of handschriften. De historische achtergrond in stuk 5 is sfeer, geen aanwijzing.

Zo gaat u te werk.

1. Lees deel I. Noteer op werkblad 1 wie waar was tussen half tien en tien uur.

2. Lees de verhoren. Elke keer dat iemand iets beweert over tijd, plaats of voorwerp: zet het in de kantlijn. Rechercheurs zijn in het verhoor aangeduid met FP (Fenna Ploeg) en RK (Ruud Kersbergen); de verhoorde met zijn of haar initialen. Links van elke regel staat de looptijd van de opname.

3. Leg in deel III de nagekomen stukken naast wat er gezegd is. Vul werkblad 2 (de leugens) en werkblad 3 (sleutels en alibi's) in.

4. Beantwoord de vragen op het antwoordformulier. Kom je vast te zitten, dan staan er achterin hints in drie sterktes, op hun kop gedrukt zodat je ze niet per ongeluk leest.

5. Pas als je antwoordformulier vol staat, verbreek je het zegel en lees je de oplossing.

Speelduur. Twee tot vier uur; alleen of met z'n tweeën, elk met een potlood, net als Fenna en Ruud.

STUK 1

Melding meldkamer

Uitwerking geluidsopname · vrijdag 31 oktober 2025 · gesprek gestart 22.41.08 uur

Gesprek tussen centralist meldkamer (C) en melder (M), Sander Meulendijks, eigenaar van Dwaallicht Producties. Uitgewerkt door de meldkamer op verzoek van het Recherchebureau Bommelerwaard.

C: Meldkamer politie, wat is het adres van het incident?

M: Slot Loevestein. Bij Poederoijen. Het kasteel, op het eind van de dijk.

C: Wat is er aan de hand, meneer?

M: Er is iets gestolen. Een handschrift. Uit een vitrine. Wij hebben hier vanavond een spookavond, met gasten, en er lag een oud handschrift in een vitrine, in bruikleen, en het is weg.

C: Is de dader nog ter plaatse? Is er geweld gebruikt?

M: Nee. Nee, geen geweld. Ik weet niet wie het is. Niemand heeft iets gezien. De vitrine is gewoon dicht, op slot, en het ligt er niet meer in.

C: Hoeveel mensen zijn er nu nog?

M: De meeste gasten gaan net weg, die lopen naar de parkeerplaats. Ongeveer honderdveertig waren het er. Er zijn er nog misschien twintig. Plus de crew.

C: Kunt u ervoor zorgen dat niemand van de crew vertrekt?

M: Ja. Ja, dat doe ik. De gasten kan ik niet tegenhouden, die rijden al weg.

C: Begrijp ik. Wanneer is het voor het laatst gezien?

M: Weet ik niet precies. Tijdens de rondleidingen lag het er, dat weet ik zeker, onze actrice stond erbij. Die rondleidingen waren om half tien klaar. Daarna hebben we de finale gedaan, met de kist. Ik... het klinkt gek, maar we spelen hier de ontsnapping van Hugo de Groot na. Met een kist. En nu staat iedereen te roepen dat het in de kist zat.

C: Raak de vitrine en die kist niet meer aan, meneer. Er komt een eenheid naar u toe. Is er beveiliging aanwezig?

M: Ja, onze beveiliging is erbij.

C: Blijft u bereikbaar op dit nummer?

M: Ja.

Einde gesprek 22.43.51 uur. Eenheid 17-12 ter plaatse 22.58 uur.

STUK 2

Proces-verbaal van bevindingen

Eenheid 17-12 · Slot Loevestein · vrijdag 31 oktober 2025, 22.58 tot 23.55 uur

Wij, verbalisanten W.J. Rutten, brigadier, en S. Oukili, agent, verklaren het volgende.

Op vrijdag 31 oktober 2025 omstreeks 22.44 uur kregen wij via de meldkamer de opdracht te gaan naar Slot Loevestein, gemeente Zaltbommel, ter zake diefstal van een handschrift uit een vitrine. Wij kwamen daar om 22.58 uur aan. Op het parkeerterrein aan het eind van de Schouwendijk stonden nog ongeveer twintig auto's.

Bij de ingang werden wij opgewacht door de melder, S. Meulendijks, eigenaar van Dwaallicht Producties, die het slot voor die avond had gehuurd. Hij verklaarde dat de crew bijeen was in de zogeheten crewruimte in de Kruittoren.

Om 23.03 uur betraden wij met de melder en de restaurator I. Brouwer de grote zaal op de eerste verdieping van het kasteel. In het midden van de zaal stond een tafelvitrine met een glazen kap op een houten sokkel. De kap was gesloten. De restaurator verklaarde dat zij de kap om 22.39 uur met haar sleutel had geopend om te controleren of het handschrift niet onder het vloei was geschoven, en dat zij de kap om 22.41 uur weer had gesloten en afgesloten. In de kap zagen wij een schuin houten boekensteun met daarop een vel dun, bijna doorzichtig papier. Wij zagen dat aan de rechterkant van dit vel een strook ontbrak; de scheurrand was rafelig. Een handschrift zagen wij niet. Het houdertje voor een objectkaartje vóór de steun was leeg.

Om 23.05 uur hebben wij de zaal ontruimd en de toegangsdeur afgesloten en verzegeld.

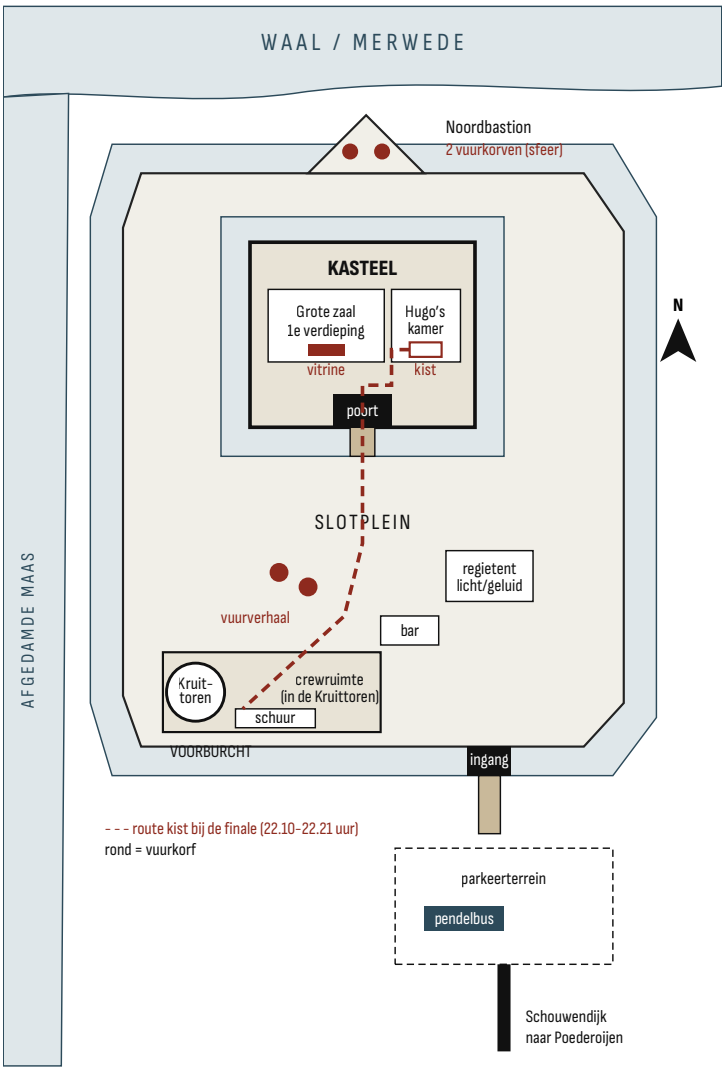
Ter plaatse verklaarden meerdere aanwezigen dat de avond werd afgesloten met een naspeling van de ontsnapping van Hugo de Groot, waarbij een acteur in een houten kist het kasteel uit werd gedragen. Mevrouw Brouwer zei tegen ons: 'Als ik u was, keek ik in die kist. Het handschrift kan net als Hugo de Groot naar buiten zijn gegaan.' Op haar aangeven hebben wij om 23.12 uur de kist onderzocht. Deze stond op een houten hooiwagen in de schuur van de voorburcht.

De kist is een eikenhouten nabouw van ongeveer 100 bij 50 bij 55 centimeter, met een deksel op scharnieren. In de kist lagen een de-

STUK 3

Plattegrond van de avond

Schematisch, niet op schaal. Getekend door de recherche op basis van het draaiboek en de verklaringen.

Na de rondgangen

Tijd	Wat	Cue
21.35	Zaal nachtstand, koord op de deur	C31 (auto)
21.40–21.50	Vuurverhaal bij de vuurkorven op het slotplein: Noor vertelt, Bart en Joep als soldaten	C40–C47 (hand, op tekst)
22.05	Finale: alle gasten op het slotplein	C60
22.10	Kist met Hugo vertrekt uit Hugo's kamer, gedragen door de soldaten, Elsje loopt mee	C61
ca. 22.20	Kist bij de hooiwagen, Hugo springt eruit	C62
22.30	Werklicht, afbouw. Noor sluit de zaal af en doet het vitrinelicht uit	C70

Vuurkorven

Twee op het slotplein (vuurverhaal), twee op het noordbastion (alleen sfeer, van het slotplein en de rivier af te zien; bastion niet toegankelijk voor gasten).

Looptijden (gemeten bij de repetitie, normaal tempo, in het donker)

Van	Naar	Minuten
Crewruimte (Kruittoren)	Grote zaal	4
Regietent (slotplein)	Grote zaal	3
Parkeerterrein	Kasteelpoort	4
Noordbastion	Hugo's kamer	4
Grote zaal	Hugo's kamer	minder dan 1 (zelfde overloop)